

Punkt 5. Opfølgning tilbagebetaling af ledsagerudgifter

Resume

Der fremlægges nu en samlet status for de nordjyske kommuners og Region Nordjyllands tilbagebetaling af ledsagerudgifter ved ferie og udflugter. Status viser, at alle kommunerne og regionen i efteråret 2016 har udvalgsbehandlet og tiltrådt sagen om tilbagebetaling af ledsagerudgifter. Alle driftsherrer er således nu enten i gang med eller færdige med tilbagebetalingen.

Baggrund

Kommunerne og regionerne har haft en praksis med at opkræve borgere for egenbetaling i forbindelse med udgifter til ledsagelse ved ferie. Der er forskel på, hvor udbredt praksissen har været i de forskellige kommuner og regioner, samt hvilke udgifter der har været opkrævet egenbetaling for. De fleste har opkrævet for medarbejdernes billetter, kost, ophold og lignende og enkelte har opkrævet borgerne for løn til medarbejderne. Den 2. oktober 2014 udtalte statsforvaltningen, at denne praksis var ulovlig, og Social- og Indenrigsministeriet traf en endelig afgørelse herom den 2. februar 2016.

Praksis har været, at det er driftsherre, der har opkrævet betaling forbundet med ledsagelse, og det er dermed driftsherre, der har handleforpligtelsen i forhold til at finde frem til borgerne og håndtere tilbagebetalingen.

En juridisk arbejdsgruppe, der blev nedsat i foråret 2016 anbefalede følgende, som blev godkendt af DAS som anbefalinger for kommunernes og regionens arbejde med tilbagebetaling:

☒ *Definition af udgifterne:* Udgifter som borgeren har afholdt for medarbejdere i forbindelse med ledsagelse ved ferie og udflugter eks. lønudgifter og opholds- og rejseudgifter for personalet, herunder billetter, rejser, ophold, kost mv.

☒ *Lokalisering af borgere, der har ret til tilbagebetaling:* Det anbefales, at driftsherre gennemgår sine oplysninger for at finde borgere, der har krav på tilbagebetaling, hvorefter driftsherre tager kontakt til disse borgere. Som tillæg hertil anbefales det, at driftsherre annoncerer i lokale aviser med henblik på at oplyse borgere og deres pårørende om, at de har mulighed for at gøre krav på tilbagebetaling. Gennemgang af systemerne kan tilsidesættes såfremt det vurderes som værende for administrativt tungt.

☒ *Periode for tilbagebetaling:* Den gældende forældelsesfrist er tre år. Det vurderes, at forældelsesfristen bør regnes fra den 2. oktober 2014, som er den dato, hvor Statsforvaltningen udtalte, at det ikke var lovligt, at kommunerne og regionerne opkrævede borgerne for udgifter forbundet med ledsagelse ved ferie og udflugter. Hvis en borger har klaget over den uretmæssige opkrævning inden den 2. oktober 2014, så regnes forældelsesfristen på tre år fra det tidspunkt, hvor borgeren klagede.

Anbefalingerne skal ses i sammenhæng med, at DAS har besluttet, at der så vidt muligt skal være en fælles retning for tilbagebetaling af ledsagerudgifter i de nordjyske kommuner og Region Nordjylland, således at de nordjyske driftsherrer kan tilgå tilbagebetalingen på en ensartet måde.

Status for kommunernes og regionens arbejde med tilbagebetaling februar 2017

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland har primo februar 2017 indmeldt status på, hvordan det går med tilbagebetaling af borgeres udgifter til ledsagelse.

De politiske udvalg i regionen og kommunerne har alle i efteråret 2016 behandlet sagen om tilbagebetaling af udgifter, og DAS' anbefalinger om proces for ensretning af sagen er tiltrådt. Alle driftsherrer er således nu enten i gang med eller færdige med tilbagebetalingen. 7/11

De indmeldte erfaringer er, at det har været en tidskrævende proces særligt i forhold til afdækning af, hvilke borgere der har krav på tilbagebetaling. Flere driftsherrer har således udover gennemgang af de økonomiske systemer også gennemgået logbøger, sagsbehandlingssystemer o.l. Udover gennemgang af egne systemer og skriftligt materiale har stort set alle driftsherrerne også annonceret i lokale medier, men det har kun givet få henvendelser fra borgere eller pårørende der har krav på tilbagebetaling af udgifter.

I nedenstående tabel fremgår en oversigt over tilbagebetalingen af ledsagerudgifter fordelt på de enkelte driftsherrer. Som det fremgår i tabellen er der stor forskel på de tilbagebetalte beløb, hvilket skyldes forskellig praksis i forhold til, hvad der er opkrævet for.

Tabel 1: Oversigt over tilbagebetalingen af ledsagerudgifter i Nordjylland

Driftsherre	Beløb (ca.)	Anslået antal borgere	Kommentarer
Brønderslev Kommune	166.000 kr.	42 borgere	Sagen er ikke afsluttet og der kan komme yderligere krav. De 42 borgere har fået udbetalt det skyldige beløb.
Hjørring Kommune	500.000 kr.	67 borgere	Beløbet tilbagebetales 1. kvartal 2017. Sagen er ikke afsluttet, og der kan komme flere krav, men der ventes ikke markant flere krav
Frederikshavn Kommune	700.000 kr.	90 borgere	Forud for endelig tilbagebetaling gennemgås dokumentation for udgifterne med udgangspunkt i retningslinjer fra kommunens revisionsfirma. Det samlede beløb til tilbagebetaling kan derfor blive en smule mindre.
Læsø Kommune	Ingen borgere der har betalt for udgifter ifbm. ledsagelse		
Jammerbugt Kommune	99.000 kr.	27 borgere	Alle borgere der har ret til tilbagebetaling er fundet og stort set alle har modtaget tilbagebetalingen
Mariagerfjord Kommune	1.180.000 kr.	110 borgere	Beløbet er tilbagebetalt
Morsø Kommune	Ingen borgere der har betalt for udgifter ifbm. ledsagelse		
Rebild Kommune	Ingen borgere der har betalt for udgifter ifbm. ledsagelse		
Thisted Kommune	41.000 kr.	55 borgere	Beløbet er tilbagebetalt
Vesthimmerland Kommune	345.000 kr.	108 borgere	Beløbet er tilbagebetalt og sagen vurderes afsluttet
Aalborg Kommune (ÆH)	1.600.000 kr.	Ca. 450-500 borgere	Beløbet er tilbagebetalt og sagen vurderes afsluttet
Aalborg Kommune (FB)	Ingen borgere der har betalt for udgifter ifbm. ledsagelse		
Region Nordjylland	3.750.000 kr.	174 borgere	Beløbet er tilbagebetalt, og sagen vurderes afsluttet

Indstilling

Det indstilles, at

- Den Administrative Styregruppe drøfter status for tilbagebetalingen, og vurderer om den giver anledning til yderligere tiltag

Bilag

Bilag 4: Dagsordenspunkt godkendt af DAS den 19. maj 2016 vedr. forslag til procedure for tilbagebetaling